

Regeringens proposition

1984/85: 144

om ändring i beskattningen av utländska skadeförsäkringsanstalter,
m. m.;

beslutad den 28 februari 1985.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag om en ändring av schablonbeskattningen av transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse som bedrivs av utländska skadeförsäkringsanstalter. Som skattepliktig nettointäkt av sådan rörelse skall enligt förslaget tas upp 2% av premieinkomsten mot f.n. 5%.

Vidare föreslås i propositionen en ändring i beskattningen av inländska livförsäkringsanstalter. Förslaget innebär att utrymmet för skattefri konsolidering i rörelse som avser sjuk- och olycksfallsförsäkring ökas.

De nya bestämmelserna för utländska skadeförsäkringsanstalter föreslås gälla fr.o.m 1986 års taxering. Ändringarna i beskattningen av sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse föreslås bli tillämpliga redan vid 1985 års taxering.

Slutligen föreslås en ändring i uppbördslagen. Ändringen är en följd av tidigare beslutade nya regler för beskattning av egendomslivräntor.

1 Förslag till

Lag med tillfälliga bestämmelser för beskattningen av viss försäkringsrörelse

Härigenom föreskrivs följande.

Vid 1985 års taxering till kommunal och statlig inkomstskatt skall vid tillämpning av vad som föreskrivs i 30 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen (1928:370) i lagrummets lydelse enligt lagen (1984:101) om ändring i kommunalskattelagen de försäkringstekniska skulderna i fråga om sjuk- och olycksfallsförsäkring ökas med en femtedel.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 2 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

6 mom.¹ Med *livförsäkringsanstalt* förstås i denna lag anstalt vars försäkringsrörelse uteslutande eller så gott som uteslutande avser personförsäkring (livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring, avgångsbidragsförsäkring samt arbetslöshetsförsäkring). Med *skadeförsäkringsanstalt* förstås annan försäkringsanstalt än livförsäkringsanstalt. Utländsk försäkringsanstalt, som drivit försäkringsrörelse här i riket, bedöms med hänsyn endast till den rörelse som anstalten drivit här.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna lag som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av *inländsk livförsäkringsanstalt*, anses nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag för den del av intäkten som belöper på dels pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt, dels avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

Om värdet av tillgångarna i försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt, vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringstekniska skulder ökade med *en tjugondel därav*, dels beloppet av de skulder som inte grundar sig på meddelade försäkringar, får ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden dras av från nettointäkten.

Om värdet av tillgångarna i försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt, vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringstekniska skulder ökade *med 20 procent för sjuk- och olycksfallsförsäkring och med 5 procent för annan försäkring*, dels beloppet av de skulder som inte grundar sig på meddelade försäkringar, får ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden dras av från nettointäkten.

Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt skall iakttagas vad nedan föreskrivs i sju – tionde styckena.

Som bruttointäkt upptas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av den del av intäkten som belöper på dels pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt, dels avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

¹ Senaste lydelse 1984: 1061.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Som bruttointäkt upptas även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. Vid försäljning av fastighet som utgör omsättningstillgång i försäkringsrörelsen skall punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen (1928: 370) tillämpas. I bruttointäkten upptas vidare hyresvärde av fastighet, som använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, anses som ränteutäkt ränta på värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet enligt den räntefot som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten får dras av dels ränta på gäld, dels i fråga om fastighetsförvaltning annan enligt 25 § kommunalskattelagen avdragsgill omkostnad för fastighet, dels förlust vid försäljning av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet, dels belopp varmed värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet nedskrivits enligt kommunalskattelagen, dels fem procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag enligt detta stycke.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, från återstående bruttointäkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som inte är pensionsförsäkring eller avgångsbidragförsäkring som avses i sjätte stycket, tre promille av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring fastställts för taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt kronotal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får inte överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänför sig.

Avdrag får inte ske för sådan ränta på återbäringsmedel som tillkommer försäkringstagare.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av *inländsk skadeförsäkringsanstalt*, anses överskottet av försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning får avdrag från bruttointäkten göras för ökning av posten försäkringstekniska skulder för egen räkning och, i den utsträckning som närmare anges nedan, för avsättning till vissa fonder.

Vid beräkning av överskottet av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk skadeförsäkringsanstalt, får från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 § kommunalskattelagen, för avgifter och bidrag, som utgivits till kommun, förening eller sammanslutning och som avser att understödja verksamhet med syfte att förebygga skador, vilka faller inom ramen för den av anstalten bedrivna rörelsen, för ökning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, för ökning av säkerhetsreserv, för utbetalad återbäring eller verkställd premieåterbetalning, för avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

enligt gällande villkor och föreskrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning inte överstiger vinsten på själva försäkringsrörelsen. Denna vinst skall beräknas enligt trettonde – femtonde styckena.

Vinsten utgör, om ej annat följer av fjortonde och femtonde styckena, skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

- a) försäkringstekniska skulder för egen räkning vid årets ingång,
- b) säkerhetsreserv vid årets ingång,
- c) premieinkomst för egen räkning,
- d) fyra procent ränta på posterna a och b;

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

- e) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,
- f) utgiven vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning,
- g) förvaltningskostnader för egen räkning oavsett om de är avdragsgilla i skattehänseende,
- h) beräknad hyra för fastighet som tillhör anstalten och ingår i rörelsen,
- i) försäkringstekniska skulder för egen räkning vid årets utgång,
- j) säkerhetsreserv vid årets utgång.

Från sålunda framräknad vinst skall avräknas ökning av föreskriven regleringsfond för trafikförsäkringsrörelse eller, om fonden nedsatts, tilläggas belopp motsvarande nedsättningen.

Driver anstalt försäkringsrörelse även från fast driftställe i annan stat och är inkomst av rörelse som är hänförlig till det fasta driftstället på grund av avtal för undvikande av dubbelbeskattning undantagen från beskattning här i riket, skall vinsten vidare minskas med överskott av den genom driftstället bedrivna verksamheten. Uppkommer underskott i sådan verksamhet får till vinsten läggas ett belopp motsvarande underskottet.

Med försäkringstekniska skulder för egen räkning förstås sådana skulder enligt 7 kap. 1 § första stycket försäkringsrörelselagen (1982: 713) (premie-reserv, ersättningsreserv, skadebehandlingsreserv och tilldelad återbäring) minskade med värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

Med säkerhetsreserv förstås den reserv skadeförsäkringsanstalt får redovisa enligt en av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av försäkringsinspektionen fastställd normalplan.

Med premieinkomst, förvaltningskostnader m.m. för egen räkning förstås anstaltens premieinkomst, förvaltningskostnader m.m. minskade med återförsäkringsgivares andelar.

Med utjämningsfond förstås fond, som enligt bolagsordningen eller, i fråga om sådant ömsesidigt bolag på vilket försäkringsrörelselagen inte äger tillämpning, stadgarna för bolaget får användas endast till att helt eller delvis täcka förlust på själva försäkringsrörelsen samt efter sådan disposition kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet i den mån inte nämnda bolagsordning eller stadgar föreskriver förlusttäckning genom ianspråktagande av andra till framtida förfogande avsatta medel.

Minskning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, av säkerhetsreserv och av särskild reservfond för ömsesidig försäkringsanstalt för husdjursförsäkring och regleringsfond för trafikförsäkringsanstalt ävensom minskning av utjämningsfonderna skall anses som intäkt. Sker ändring av bolagsordningen, varigenom anstalten får rätt att på annat sätt än ovan sagts disponera en den 1 januari 1929 befintlig utjämningsfond, för

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

vilken bestämmelser om inskränkt dispositionsrätt funnits, eller utjämningsfond, som bildats efter nämnda dag, skall fonden anses härigenom undergå minskning med hela det belopp vartill den uppgick före ändringen.

Utöver vad ovan stadgas får avdrag inte ske för avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning till försäkringstagare.

Bestämmelserna i detta moment om inländsk livförsäkringsanstalt har motsvarande tillämpning på försäkringsrörelse som *utländsk livförsäkringsanstalt* drivit här i riket.

Beträffande försäkringsrörelse, som här drivits av *utländsk skadeförsäkringsanstalt*, anses som här i riket skattepliktig nettointäkt ett belopp motsvarande *fem* procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse samt två procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse. Med premieinkomst förstås bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

Beträffande försäkringsrörelse, som här drivits av *utländsk skadeförsäkringsanstalt*, anses som här i riket skattepliktig nettointäkt ett belopp motsvarande *två* procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse samt två procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse. Med premieinkomst förstås bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

Blir det på grund av bestämmelserna i detta moment nödvändigt att dela upp intäkt eller avdrag mellan olika delar av en försäkringsanstalts verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget göras på skäligt sätt.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

De nya procentsatserna i 2 § 6 mom. fjärde och tjugotredje styckena skall tillämpas även i fråga om skattskyldiga för vilka inkomsten vid 1986 års taxering, på grund av övergångsbestämmelserna till lagen (1984: 1060) om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) och lagen (1984: 1061) om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, skall beräknas enligt 30 § 2 eller 5 mom. kommunalskattelagen och enligt 2 § lagen om statlig inkomstskatt i lagrummens äldre lydelse.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 3 § 2 mom. uppbördslagen (1953:272) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

2 mom.¹ Preliminär skatt utgår såsom preliminär A-skatt eller preliminär B-skatt.

1. *Preliminär A-skatt* skall med de undantag, som framgår av vad nedan i detta moment och i 10 § sägs, utgöras för sådan inkomst av tjänst, vilken helt eller delvis utgår i penningar och vilken hänför sig till den skattskyldiges huvudsakliga arbetsanställning eller eljest utgör hans huvudsakliga inkomst av tjänst. För inkomst av sådan huvudsaklig arbetsanställning hos fysisk person eller dödsbo, som är avsedd att vara kortare tid än en vecka, skall dock preliminär A-skatt erläggas endast om vad som utbetalats utgör utgift i en av arbetsgivaren bedriven rörelse.

Med tjänst likställs i denna lag rätt till pension, livränta, som utgår på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring, ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, samt undantagsförmåner ävensom sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 22, 25 eller 29 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag.

Med tjänst likställs i denna lag rätt till pension, livränta, som utgår på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring *och inte utgör vederlag vid avyttring av egen- dom*, ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, samt undantagsförmåner ävensom sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 22, 25 eller 29 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag.

Preliminär A-skatt skall utgå enligt skattetabell, som avses i 4 §, eller enligt de grunder som angivas i 7 eller 40 §. Beträffande preliminär A-skatt för inkomst som avses under 1 andra stycket eller punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen må regeringen föreskriva särskild beräkningsgrund. För enskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva särskild beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

Är den, som åtnjuter ovan avsedd inkomst av tjänst, skattskyldig jämväl för annan inkomst, för garantibelopp för fastighet eller för förmögenhet må lokal skattemyndighet, då särskilda skäl därtill föranleda, föreskriva att preliminär A-skatt skall erläggas jämväl för sistnämnda inkomst eller för garantibeloppet eller förmögenheten. Därvid skall den skattskyldiges preli-

¹ Senaste lydelse 1983: 77.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

minära skatt beräknas antingen till viss procent av den huvudsakliga inkomsten av tjänst eller enligt skattetabell å nämnda inkomst ökad med visst belopp eller ock utgå med visst belopp utöver vad i skattetabellen anges för den huvudsakliga inkomsten av tjänst.

Är i fall varom i föregående stycke sägs inkomsten vid sidan av den huvudsakliga inkomsten av tjänst betydande i förhållande till denna eller föreligga eljest särskilda omständigheter, må lokal skattemyndighet föreskriva, att preliminär B-skatt skall erläggas i stället för preliminär A-skatt.

Öretal som uppkommer vid beräkning av skatteavdrag skall jämnas till närmast högre hela kronor.

2. *Preliminär B-skatt* skall för inkomståret betalas av skattskyldig, som inte skall betala preliminär A-skatt enligt 1. Preliminär B-skatt skall betalas för inkomster från den skattskyldiges samtliga förvärvskällor samt för garantibelopp för fastighet och för förmögenhet. Preliminär B-skatt skall betalas enligt särskild debitering.

Den lokala skattemyndigheten får besluta att fysisk person, som har inkomst av sådan uppdragsverksamhet som avses i 4 § lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar, skall betala preliminär A-skatt i stället för preliminär B-skatt. Ett sådant beslut får meddelas om den för inkomståret beräknade slutliga skatten kan antas till huvudsaklig del bli betald genom avdrag för skatt.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser tillämpas dock i fråga om livränta på grund av avyttring av egendom som skett före den 1 juli 1984.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1985-02-28

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Peterson, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om ändring i beskattningen av utländska skadeförsäkringsanstalter, m. m.

1 Inledning

Utländska försäkringsanstalter som bedriver skadeförsäkringsverksamhet här i landet beskattas för sin verksamhet enligt en schablonmetod. Som nettointäkt på verksamheten anses en i lag angiven andel av företagets premieintäkter. I en framställning har Utländska Försäkringsbolags Förening (UFF) hemställt att vinstprocenten för transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse – f.n. 5% – skall sänkas till 2%. Efter remiss har yttranden över framställningen avgetts av riksskatteverket (RSV), försäkringsinspektionen, allmänna ombudet för mellankommunala mål, länsstyrelsen i Stockholms län, Svenska försäkringsbolags riksförbund och Folksam. Till protokollet i ärendet bör som bilaga 1 fogas en sammanställning av remissyttrandena.

Jag kommer nu att behandla den i framställningen väckta frågan.

Jag skall vidare ta upp en fråga som väckts av Arbetsmarknadsförsäkringar, sjukförsäkringsaktiebolag (AMF-s); ett av Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och Landsorganisationen i Sverige (LO) till lika delar ägt sjukförsäkringsaktiebolag med uppgift att meddela avtalsgruppsjukförsäkring (AGS).

AMF-s har i sin framställning begärt att den s.k. spärregeln vid beräkning av nettointäkt för inländsk livförsäkringsanstalt skall ändras så att sjukförsäkringsbolag ges ytterligare möjligheter till konsolidering utan att träffas av beskattning. RSV, försäkringsinspektionen, länsstyrelsen i Stockholms län, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Folksam och Svenska Personal- Pensionskassan (SPP) har yttrat sig över framställningen. En sammanställning över yttrandena bör fogas till protokollet i ärendet som bilaga 2.

Jag skall slutligen behandla en fråga om en ändring i uppbördslagen (1953: 272). Ändringen är en följd av de förra våren beslutade ändringarna i beskattningen av s.k. egendomslivräntor.

2 Beskattningen av vissa utländska skadeförsäkringsanstalter

2.1 Nuvarande regler

Bestämmelserna om försäkringsföretagens beskattning finns i 2 § 6 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt (SIL).

För livförsäkringsanstalter gäller att nettointäkt av försäkringsrörelse skall beräknas till nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag för vad som belöper på pensionsförsäkringar och vissa avgångsbidragsförsäkringar. Inländska skadeförsäkringsanstalter beskattas för överskottet av försäkringsrörelsen. För utländska skadeförsäkringsanstalter som drivit försäkringsrörelse här i riket sker emellertid beskattning i annan ordning, nämligen i form av en schablonbeskattning. Denna beskattning innebär att som skattepliktig nettointäkt av försäkringsrörelsen skall anses 5% av anstaltens premieinkomst av här bedriven transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse samt 2% av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse.

Schablonbeskattningen har gällt sedan början av 1900-talet. I samband med kommunalskattelagens (KL) tillkomst övervägdes en form av beskattning med proportionering mellan den utländska anstaltens svenska inkomster och anstaltens inkomster i dess helhet. En sådan ordning ansågs dock olämplig och infördes ej främst på grund av att svenska myndigheter saknar möjlighet att utöva kontroll över de utländska anstalternas totala verksamhet. Den schablonmässigt bestämda vinstnivån har justerats ett flertal gånger sedan KL:s tillkomst, senast år 1967 och år 1973. Till grund för nivån ligger en jämförelse med lönsamhetsnivån i de svenska försäkringsföretagen som bedriver likartad verksamhet (prop. 1973: 51 s 11). Bl.a. vid 1973 års lagstiftning uttalades också att de utländska skadeförsäkringsanstalterna i princip borde träffas av en beskattning i samma utsträckning som de svenska anstalterna.

Lönsamhetsberäkningar avseende svenska försäkringsföretag görs fortlöpande av försäkringsinspektionen. Det enligt försäkringsinspektionens normer beräknade överskottet avviker emellertid från försäkringsföretagens skattemässiga vinster, främst beroende på de vidsträckta konsolideringsmöjligheter som vid beskattningen tillkommer försäkringsföretagen.

Från RSV:s sida sker en fortlöpande uppföljning av lönsamhetsutvecklingen i de svenska företagen för att möjliggöra en bedömning av om den schablonmässigt bestämda vinstnivån som gäller för de utländska företagen är lämpligt avvägd.

2.2 Framställningen

UFF har i sin framställning begärt att den gällande schablonen för utländska bolag som driver transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse skall sänkas från 5 till 2%. Som motiv har föreningen bl.a. anført att en sådan ändring skulle innebära att de utländska försäkringsanstalternas samtliga slag av försäkringsrörelse då skulle komma att beskattas på likformiga grunder. Föreningen har vidare, med stöd av ett till framställningen fogat material avseende jämförelse med svenska försäkringsbolags årsredovisningar, hävdatt att nuvarande schablon medför en hårdare beskattning av de utländska försäkringsanstalterna än av de svenska.

2.3 Förslag

Mitt förslag: Som skattepliktig nettointäkt av transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse som utländsk skadeförsäkringsanstalt bedriver här i riket skall anses 2% av premieinkomsten.

Förslaget i framställningen: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissyttrandena: Beskattningsmyndigheterna – RSV, allmänna ombudet för mellankommunala mål och länsstyrelsen i Stockholms län – avstyrker framställningen. Från myndigheternas sida har anförts att till grund för intäktsnivån bör ligga resultatet i de svenska företagen med bortseende från skattemässiga reserveringar.

Försäkringsinspektionen tillstyrker framställningen, men påpekar att området bör bli föremål för en närmare översyn innan motsvarande fråga på nytt aktualiseras. *Svenska försäkringsbolags riksförbund* har ingen invändning mot framställningen. Förbundet menar att schablonbeskattningen varit avsedd att följa beskattningsutvecklingen för motsvarande svenska försäkringsbolag och anför att denna jämförelse torde vara den enda som kan göras, även om den är ofullständig. *Folksam* har inget att erinra mot framställningen.

Skälen för mitt förslag: Den schablonmässiga intäktsberäkningen för utländska försäkringsföretag utgör en av praktiska skäl betingad avvikelse från vanliga principer för beräkning av vinst på näringsverksamhet. Till grund för den schablonmässigt bestämda intäktsnivån ligger en jämförelse med förhållandena i de svenska försäkringsföretagen.

Det material som redovisas i framställningen från UFF visar enligt min mening att nuvarande schablon för beskattning av de utländska skadeförsäkringsanstalternas transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse f.n. medför en beskattning som avviker från de svenska anstalternas be-

skattning på ett sätt som är till nackdel för de utländska anstalterna. Jag delar därför föreningens uppfattning att det f.n. finns skäl att sänka procentsatsen.

Redan tidigare tillämpas en schablonintäkt på 2% för annan skadeförsäkringsrörelse än sådan som avser transport- och sjökaskoförsäkring. Ett enligt min mening rimligt beskattningsresultat uppkommer om intäktsnivån även för sistnämnda slag av försäkringsrörelse bestäms till 2%. Härigenom uppnås också vissa förenklingsvinster.

Jag är dock medveten om att förhållandena på området kan skifta och att det därför kan finnas anledning att framöver på nytt ändra procentsatsen. I sammanhanget vill jag också framhålla att den verksamhet som de utländska företagen bedriver på de aktuella försäkringsområdena är helt obetydlig jämfört med motsvarande verksamhet hos svenska försäkringsföretag. Det nu sagda gäller även i fråga om annan skadeförsäkringsrörelse som bedrivs av utländska företag. I den mån omfattningen av de utländska företagens rörelser här skulle påtagligt öka finns det enligt min mening skäl att på ett mera ingående sätt analysera effekterna av deras beskattning. För dagen anser jag det däremot inte påkallat med ett sådant utredningsarbete.

Jag föreslår således att som skattepliktig nettointäkt av försäkringsrörelse som här drivits av utländsk skadeförsäkringsanstalt skall anses ett belopp motsvarande två procent av anstaltens premieinkomst av här bedrivna transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse. Schablonbeskattningen av anstaltens premieinkomst av annan här bedrivna försäkringsrörelse berörs ej av förslaget. Den nya procentsatsen bör gälla fr.o.m. 1986 års taxering.

3 Beskattningen av sjukförsäkringsrörelse

3.1 Nuvarande regler

Jag övergår nu till frågan om beskattning av försäkringsrörelse som avser sjukförsäkring.

Sjukförsäkring kan skattemässigt antingen behandlas som pensionsförsäkring eller kapitalförsäkring. Hänförs försäkringen till kategorin pensionsförsäkring beskattas inte bolaget för sin kapitalavkastning. I annat fall beskattas försäkringsanstalten för avkastningen. Bestämmelserna härom finns i 2 § 6 mom. tredje–tionde styckena SIL och innebär i korthet följande.

Som intäkt skall försäkringsanstalten ta upp nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av bl.a. den del av intäkten som belöper på pensionsförsäkringar som anstalten meddelat direkt eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt. Till intäkten skall läggas vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk avsedda fastig-

heter samt hyresvärde av fastighet som används i försäkringsrörelsen. I vissa fall inräknas ränta på värdet av utländsk återförsäkrares ansvarighet. Från bruttointäkten får avdrag göras för gäldräntor, vissa omkostnader för fastighetsförvaltningen, förlust vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk avsedda fastigheter samt belopp varmed värdet av sådana tillgångar nedskrivits. Vidare medges avdrag med belopp motsvarande 5% av vad som återstår av bruttointäkten efter tidigare nämnda avdrag. För varje direkt tecknad personförsäkring som inte är pensionsförsäkring kan dessutom ett s.k. antalsavdrag göras med ett belopp motsvarande 3^{0/100} av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring fastställts för taxeringsåret.

För att förhindra, att skatt uttas i sådan omfattning att livförsäkringsanstaltens förmåga att fullgöra sina försäkringsförbindelser äventyras finns den s.k. spärregeln i 2 § 6 mom. fjärde stycket SIL. Bestämmelsen innebär att inländsk livförsäkringsanstalt får ett särskilt avdrag från den skattepliktiga intäkten om anstaltens konsolideringsgrad är otillräcklig.

Avdrag enligt spärregeln medges om marknadsvärdet av tillgångarna i en försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt, vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringstekniska skulder ökade med en tjugondel, dels de skulder som inte grundar sig på meddelade försäkringar. Om så är fallet medges avdrag med fem gånger skillnaden mellan värdet av nämnda tillgångar och skulder.

3.2 Framställningen

AMF-s har hemställt att spärregeln ändras när det gäller sådan grupp-sjukförsäkring som meddelas enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer (AGS). AMF-s föreslår att de försäkringstekniska skulderna skall få räknas upp med en femtedel mot f.n. en tjugondel.

AMF-s anför att antalsavdraget och avdrag enligt spärregeln hittills inneburit att bolaget inte beskattats. Om spärregeln inte ändras enligt förslaget kommer skattepliktiga vinster att uppkomma vid 1985 års taxering med ett skatteuttag på över 300 miljoner kr. som följd trots att bolagets konsolideringsgrad alltså kan anses otillfredsställande.

AMF-s anför vidare att den försäkringsrörelse som bolaget driver är av en speciell karaktär jämfört med övriga bolag, beroende på att bolaget sysslar med enbart sjukförsäkring. Denna typ av försäkring är statistiskt svårbedömd vad gäller risken för framtida försäkringsfall. Detta innebär en skillnad i förhållande till individuell och kollektiv livförsäkring, där det statistiska underlaget är stabilare. För bolagets del har detta förhållande tagit sig uttryck i upprepade förändringar av de försäkringstekniska grunderna.

Genom att marknadsvärdet på bolagets tillgångar f.n. är högt kan bola-

get inte medges avdrag med stöd av spärregeln vilket medför en beskattning som i hög grad negativt påverkar möjligheterna till konsolidering.

Den föreslagna ändringen av spärregeln grundar sig på bolagets erfarenhet att ett konsolideringskapital på 5 % av de försäkringstekniska skulderna är helt otillräckligt. Enligt bolagets uppfattning borde beskattning inte komma i fråga så länge konsolideringskapitalet understiger 20 % av de försäkringstekniska skulderna.

3.3 Förslag

Mitt förslag: Spärregeln ändras så att de försäkringstekniska skulderna avseende sjuk- och olycksfallsförsäkring vid tillämpning av regeln räknas upp med en femtedel.

Förslaget i framställningen: Samma som mitt, dock att förslaget i framställningen endast avsåg gruppsjukförsäkring som meddelats enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

Remissinstanserna: RSV avstyrker framställningen med hänvisning till att framställningen avser endast det nu aktuella bolaget och till att ett bifall skulle leda till ytterligare komplikationer i ett redan nu mycket komplext lagstiftningsområde. Länsstyrelsen i Stockholms län har från taxeringsutgångspunkt inte någon erinran mot framställningen.

Försäkringsinspektionen, Svenska försäkringsbolags riksförbund, FolkSAM och SPP tillstyrker framställningen, men föreslår att spärregeln i dess nya utformning bör omfatta all sjukförsäkringsverksamhet, dvs. inte enbart den som bedrivs av AMF-s.

Skälen för mitt förslag: Grunden för framställningen är uppfattningen att behovet av konsolidering i försäkringsrörelse som avser sjukförsäkring är större än i annan livförsäkringsrörelse. Från försäkringsinspektionens sida har framhållits att skadeutfallet i sjukförsäkringsverksamhet har visat kraftiga fluktuationer. Inspektionen har vidare framfört den synpunkten att tillfälliga ökningarna av tillgångarnas marknadsvärden inte bör leda till ökad inkomstbeskattning så länge konsolideringsnivån är otillräcklig.

Det är givetvis ett allmänt intresse att beskattningsreglerna inte äventyrar livförsäkringsanstaltens möjligheter att infria sina försäkringsåtaganden. Vid utformningen av reglerna för dessa företag har detta beaktats i stor utsträckning. Mot bakgrund av vad som anförts i ärendet är jag emellertid böjd att instämma i att ett behov av ytterligare konsolidering utan beskattning kan föreligga just i sjukförsäkringsrörelse. Jag kan därför biträda det yrkande om ändring i bestämmelserna som framställts.

Frågan om en ökning av utrymmet för skattefri konsolidering i sjukförsäkringsrörelse är av helt underordnad betydelse för andra försäkringsföretag än just AMF-s genom att den verksamheten i övriga företag utgör en begränsad del av den totala rörelsen. Även om så är fallet anser jag att en ändring av reglerna av principiella skäl inte bör begränsas till att avse enbart sjukförsäkring som grundas på kollektivavtal utan sjukförsäkringsrörelse överlag som bedrivs av livförsäkringsanstalter. Av försäkringstekniska skäl bör även olycksfallsförsäkring omfattas av den särskilda avdragsbestämmelsen.

Jag föreslår således att spärregeln kompletteras med en särbestämmelse för sjuk- och olycksfallsförsäkring av den innebörden att de försäkringstekniska skulderna för sådan försäkring får räknas upp med en femtedel. Det är angeläget att de nya reglerna kan tillämpas snarast. Detta bör kunna ske utan särskilda olägenheter redan vid 1985 års taxering.

Jag vill vidare göra följande påpekanden när det gäller de författningsändringar som är erforderliga.

I samband med slopandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer upphävdes ett stort antal bestämmelser i KL, bl.a. den här aktuella spärregeln. Motsvarande bestämmelser infördes i stället i SIL. Ändringarna skedde genom lagen (1984: 1060) om ändring i KL och lagen (1984: 1061) om ändring i SIL. Dessa båda lagar trädde i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

Detta innebär att den av mig föreslagna ändringen i SIL får genomslagskraft först fr.o.m. 1986 års taxering.

För att mitt förslag skall få effekt vid 1985 års taxering syns den lagtekniskt lämpligaste lösningen vara att bestämmelserna tas in i en särskild lag som blir tillämplig endast vid denna taxering.

Jag vill slutligen nämna att en rent språklig ändring gjorts i lagrummet, genom att uppräknningen anges i procent av de försäkringstekniska skulderna och inte som en kvotdel av skulderna.

4 Preliminärskatt på vissa livräntor

4.1 Bakgrund

I juni 1984 beslutade riksdagen om en förändring av den skattemässiga behandlingen av egendomsöverlåtelser, vid vilka köpeskillingen utgår i form av livränta eller annat periodiskt utgående belopp. Ändringen innebar att särregleringen av denna typ av vederlag för framtiden skulle upphöra (prop. 1983/84: 140, SkU 52, rskr 360, SFS 1984: 498).

Tidigare hade den ordningen gällt att en sådan egendomslivränta togs till

beskattning hos mottagaren allt efter som beloppen utbetalades. Utfallande belopp betraktades som inkomst av tjänst hos mottagaren. Utgivaren kunde under vissa förutsättningar erhålla avdrag för utgivna belopp som allmänt avdrag. Genom lagstiftningen våren 1984 kom egendomslivräntorna att inordnas i de allmänna bestämmelserna för beskattning vid egendomsöverlåtelse. Den successiva beskattningen ersattes med realisationsvinstbeskattning eller i förekommande fall beskattning i den förvärvskälla, i vilken den överlåtna egendomen ingick medan köparens rätt till avdrag för utbetalade belopp upphörde. Äldre bestämmelser tillämpas dock i fråga om periodiskt vederlag på grund av avyttring av egendom som ägt rum före den 1 juli 1984.

Lagstiftningen innebar således att livränta eller annat vid överlåtelsen periodiskt utgående belopp inte längre skall beskattas under inkomst av tjänst och medförde bl.a. ändringar i 19 och 31 §§, 32 § 1 mom. samt punkt 5 av anvisningarna till 46 § KL. I lagstiftningen behandlades däremot inte frågan om preliminär skatt på sådana livräntor.

4.2 Uppbördslagens bestämmelser

För uttag av preliminär skatt finns två skatteformer, preliminär A-skatt och preliminär B-skatt. Preliminär A-skatt kan i princip utgå endast för inkomst av tjänst. Med inkomst av tjänst avses i detta sammanhang i princip detsamma som i KL. 3 § 2 mom. tredje stycket uppbördslagen (1953: 272). UBL har sålunda i stort sett samma innebörd som 31 § andra stycket KL.

4.3 Förslag

Mitt förslag: 3 § 2 mom. tredje stycket UBL ändras så att det framgår att preliminär A-skatt inte skall utgöras för intäkt av livränta som utgår annorledes än på grund av försäkring om livräntan utgörs av s.k. egendomslivränta.

Skälen för mitt förslag: Den tidigare nämnda ändringen av 31 § KL innebär att livränta som utgör vederlag vid avyttring av egendom inte kan beskattas som inkomst av tjänst. Motsvarande bestämmelse bör införas i 3 § 2 mom. tredje stycket UBL.

Den nya bestämmelsen bör träda i kraft snarast. Äldre bestämmelser bör dock gälla i fråga om livränta som utgår på grund av egendomsöverlåtelse som ägt rum före den 1 juli 1984, eftersom sådana livräntor även framdeles kommer att utgöra inkomst av tjänst.

5 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag med tillfälliga bestämmelser för beskattningen av viss försäkringsrörelse.
2. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272).

6 Lagrådets hörande

Lagförslagen är enligt min mening av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

7 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen.

8 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

*Bilaga 1***Sammanställning av remissyttranden över framställning från Utländska Försäkringsbolags Förening angående ändring i beskattningen av utländska skadeförsäkringsanstalter**

Framställningen avstyrks av riksskatteverket, allmänna ombudet för mellankommunala mål, länsstyrelsen i Stockholms län.

Riksskatteverket anför:

Som framhållits ovan är jämförelser mellan svenska och utländska bolags skattekostnader i Sverige inte helt relevanta. RSV anser därför att den vid tidigare revisioner tillämpade jämförelsemetoden fortfarande bör användas och har inhämtat uppgifter om de svenska bolagens överskott av sjöförsäkringsrörelse enligt försäkringsinspektionens beräkningar. Uppgifterna har sammanställts på bilaga 1 och 2. Som framgår därav varierar resultaten kraftigt mellan åren. Variationerna är cykliska, förmodligen beroende på att premierna anpassas till skadekostnadsutvecklingen med eftersläpning.

De stora fluktuationerna innebär svårigheter att fastställa ett procenttal för nettointäkten som med någorlunda säkerhet överensstämmer med de svenska anstaltens resultat. Det genomsnittliga överskottet för perioden 1971–1980 och perioden 1971–1975 är betydligt högre än 5%. För perioden 1976–1980 är överskottet lägre än 5% men högre än det av föreningen föreslagna 2%. Med hänsyn till fluktuationerna är det enligt RSVs mening motiverat att schablonintäkten ligger i nivå med det genomsnittliga resultatet för en längre period. RSV är därför inte berett att tillstyrka en sänkning av schablonintäkten av sjöförsäkrings- samt land- och lufttransportförsäkringsrörelse.

Allmänna ombudet för mellankommunala mål delar riksskatteverkets uppfattning.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför:

Länsstyrelsen anser att den jämförelse som föreningen gör inte kan läggas till grund för ett ställningstagande i fråga om ändrad schablonintäkt för sjöförsäkring. Skattebeloppen för de svenska anstalterna har framkommit efter hänsynstagande till reserveringar och avskrivningar och till resultatet av finansförvaltningen. Motsvarande siffror för reserveringar m m för utländsk anstalts moderbolag i utlandet är inte kända för svenska myndigheter.

Resultatet för olika slag av försäkringar varierar både mellan olika försäkringsanstalter och mellan åren. Det sista torde inte minst vara fallet inom sjöförsäkringsbranschen. Länsstyrelsen anser därför att en jämförelse i och för sig bör avse en längre period än de högst 5 år som föreningens jämförelse avser.

Eftersom en skattejämförelse i procent av premieintäkterna inte kan bli helt rättvisande mellan utländska och svenska anstalter med hänsyn till betydelsen av reserveringar m m, borde enligt länsstyrelsens mening även någon slags resultatjämförelse göras mellan utländska och svenska anstalter.

Länsstyrelsen erinrar om att både gränsdragningen mellan olika slag av skadeförsäkringar och den schablonintäkt som skall beskattas för olika slag av sådana försäkringar har ändrats flera gånger sedan schablonbeskattningen för utländska anstalter tillkom. Med hänsyn till dessa ändringar och eftersom försäkringsanstalternas resultat kan förändras både totalt för anstalten och för vissa slag av försäkringar, anser länsstyrelsen att frågan om en ändring av schablonintäkten för sjöförsäkring inte bör avgöras utan att en undersökning också görs, huruvida schablonintäkten för annan skadeförsäkring än sjöförsäkring bör ändras (schablonintäkten ändrades i detta fall senast 1973 från 3 till 2 procent).

Länsstyrelsen finner med hänsyn till det anförda, att det av föreningen presenterade materialet inte utgör tillräcklig grund för att länsstyrelsen skall tillstyrka en sänkning av schablonintäkten för sjöförsäkring för utländsk försäkringsanstalt.

Förslaget tillstyrks av *Försäkringsinspektionen, Svenska försäkringsbolags riksförbund och Folksam.*

Försäkringsinspektionen anför:

UFF:s förslag innebär att lönsamheten inom skilda grenar ej längre utgör grund för beskattning av utländska bolag. Motivet till sänkningen från 5 till 2 procent är att de utländska bolagen därigenom kommer att få en skatt som bättre svarar mot vad de svenska "sjöaktiebolagen" fn betalar i skatt (i Sverige) på *hela sin verksamhet*, dvs inte enbart på den direkta sjöförsäkringsrörelsen i Sverige. Detta synsätt redovisades på följande sätt i Försäkringstidningen 5/81 i samband med ett förslag av Riksskatteverket 1981-02-10 om en höjning av intäktsprocenttalen (från 2 till 4) för utländska bolag som här bedriver skadeförsäkringsrörelse annan än sjöförsäkrings- samt land- och lufttransportförsäkringsrörelse:

"De av riksskatteverket angivna procenttalen för överskotten i de svenska anstalterna motsvarar inte de överskott som enligt kommunalskattelagen skall anses utgöra beskattningsbar inkomst.

En riktigare väg bör vara att konstatera vilken skatt de svenska försäkringsanstalterna faktiskt erlagt under en sekvens av år och att på grundval av dessa tal beräkna vilken schablonintäkt för de utländska anstalterna som skulle ge ungefärligen samma beskattning."

Riksskatteverkets förslag som hade grundats på de ovannämnda lönsamhetskriterierna avlogs av regeringen i beslut 1982-01-28.

Under förutsättning att det i nyssnämnda citat föreslagna synsättet är i linje med den rådande kommunalskattelagstiftningens intentioner finns det, i det av UFF lämnade materialet, stöd för en sänkning från 5 till 2 procent. Om detta material sedan skall anses vara tillfyllest kan dock diskuteras.

Materialet som UFF presenterar bygger på uppgifter i Svensk Försäkrings-Årsbok (tabellerna 1 och 2). Det innehåller i stort sett data på vad Atlantica och Hansa sjö under några år betalat i skatt på *samtliga* sina verksamhetsgrenar. De sökta jämförelsetalen har erhållits genom att "skatter och andra allmänna avgifter" satts i relation till "premieintäkten för såväl direkt som indirekt försäkring". Någon annan jämförelse är heller knappast möjlig då tex de svenska bolagen i allmänhet inte betalar någon skatt i Sverige på överskottet inom en enskild gren. Ett ev överskott överförs i stor utsträckning till obeskattade reserver och beskattas i allmänhet först vid en ev framtida likvidation. Detta förhållande visar sig också tydligt i de övriga uppgifter som UFF presenterar.

Försäkringsinspektionen som utgår från att beskattningen av utländska försäkringsanstalter för deras skadeförsäkringsverksamhet i Sverige skall te sig skäligen i jämförelse med beskattningen i Sverige av svenska skadeförsäkringsbolag tillstyrker det av Utländska Försäkringsbolagens Förening lämnade förslaget. Den principiella syn för beräkning av utländska bolags nettointäkter som förslaget vilar på rymmer emellertid många mättekniska problem. Enligt inspektionens mening bör dessa bli föremål för närmare överväganden för att man om möjligt skall ha klara regler att utgå från om frågan om lämpligare nettointäktsberäkning på nytt aktualiseras.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anför:

Med en kommunalskatt på 30% och en statlig skatt på 40% blir det samlade skatteuttaget 58% av intäkten. Om man medger de utländska skadeförsäkringsanstalterna att även i vad avser sjöförsäkringsrörelse tillämpa en intäktsschablon på 2% av premieinkomsten skulle deras skatt då uppgå till 1,16% av premieinkomsten. En jämförelse med den skatt som erlägges av motsvarande svenska bolag visar då att vissa svenska bolag skulle komma att erlägga en högre skatt än de utländska anstalterna medan övriga svenska bolag skulle erlägga mindre skatt.

Schablonbestämningen i kommunalskattelagen av den antagna vinsten för utländska försäkringsbolag har varit avsedd att följa beskattningsutvecklingen för motsvarande svenska försäkringsbolag. Om också ofullkomlig torde den ovan gjorda jämförelsen vara den enda som kan göras.

Mot denna bakgrund har riksförbundet ingen invändning mot att de utländska försäkringsanstalterna skulle få tillämpa intäktsschablonen 2% av premieinkomsten även för sjö- och transportförsäkring.

Folksam anför:

Folksam har inget att erinra mot föreningens hemställan om att de utländska skadeförsäkringsanstalternas intäktsschablon ändras så att den också för sjö- samt land- och lufttransportförsäkringsrörelse fastställs till 2 procent av premieinkomsten.

Sammanställning av remissyttranden över en framställning från Arbetsmarknadsförsäkringar, sjukförsäkringsaktiebolag om ändring i reglerna för beskattning av sjukförsäkringsrörelse.

Riksskatteverket avstyrker framställningen och anför:

Såvitt framgår av framställningen från Arbetsmarknadsförsäkringar, sjukförsäkringsaktiebolag skulle ett bifall till framställningen innebära att man införde en speciallagstiftning som avsåg uteslutande detta bolag. Enligt RSVs uppfattning är sådan speciallagstiftning i princip främmande för svensk rätt.

För RSVs vidkommande skulle ett bifall till framställningen innebära ytterligare en komplikation i ett redan nu mycket komplext lagstiftningsområde. Verket vänder sig principiellt mot sådana förändringar i skattelagstiftningen som verkar i komplicerande riktning.

Länsstyrelsen i Stockholms län har från taxeringssynpunkt inget att erinra mot förslaget.

Övriga remissinstanser tillstyrker framställningen, med tillägget att den föreslagna ändringen bör omfatta all sjukförsäkringsverksamhet.

Försäkringsinspektionen anför:

Sjukförsäkring är en verksamhet som under de senaste två decennierna, i förhållande till annan personförsäkringsverksamhet, uppvisat kraftiga fluktuationer ifråga om skadeutfallet. Detta gäller speciellt ifråga om skadeavvecklingen av redan inträffade försäkringsfall. Detta har medfört att de försäkringstekniska grunderna med jämna mellanrum har behövt förstärkas. Motsvarande förstärkningar av de försäkringstekniska skulderna har hittills kunnat göras genom att konsolideringsmedel har kunnat tas i anspråk.

Av soliditetsskäl är det viktigt att konsolideringsnivån i ett bolag hålls på en tillfredsställande nivå. Tillfälliga ökning av tillgångarnas marknadsvärden bör då inte leda till ökad inkomstbeskattning så länge konsolideringsnivån inte kan anses betryggande.

Mot bakgrund av det ovan anförda vill inspektionen inte motsätta sig föreslagen ändring av 30 § 2 mom. kommunalskattelagen men anser i så fall att den ändrade lagstiftningen bör utformas så att den omfattar all sjukförsäkring bedriven av inländsk livförsäkringsanstalt.

Folksam anför:

Spärregelns syfte är att förhindra beskattning av otillräckligt konsoliderad rörelse i livförsäkringsanstalt. Med sin långa erfarenhet av sjukförsäkringsrörelse delar Folksam uppfattningen att ett konsolideringskapital på 5% av de försäkringstekniska skulderna är helt otillräckligt för sjukförsäkring. En höjning av de 5% till 20% synes enligt Folksams mening vara väl avvägd för att konsolideringskapitalet inte längre skall kunna betraktas som otillräckligt.

AMF-sjukförsäkring har i sin hemställan föreslagit att denna ändring i spärregeln enbart skall avse "sådan gruppsjukförsäkring som meddelas

enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer". Eftersom AMF-sjukförsäkring är det enda livbolag som enbart bedriver sådan sjukförsäkringsrörelse kan en sådan avgränsning vara naturlig.

Principiella skäl synes dock tala för att denna speciella tillämpning av spärregeln utvidgas till att gälla all sjuk- och olycksfallsförsäkring i livförsäkringsanstalt. — — —

I de flesta livförsäkringsanstalter ingår sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelsen som en ganska obetydlig del av hela rörelsen. Anstaltens totala konsolideringssituation påverkas därför endast obetydligt av den delen av verksamheten.

Med hänsyn till konsolideringsnivån i de bolag som i princip skulle beröras av den här beskrivna utvidgningen av förslaget torde den inte få någon som helst praktisk betydelse, åtminstone inte under överskådlig tid.

Så kallad kort sjuk- och olycksfallsförsäkring kan även drivas av skadeförsäkringsanstalt. De skatteregler, som där gäller, ger redan tillfredsställande möjligheter till konsolidering innan skatt behöver betalas.

SPP anför:

Räntebeskattningen av livförsäkring av skattekategori K har samma syfte som den individuella beskattningen av fysiska personers ränteinkomster. Den som sparar i livförsäkring skall lika väl som banksparen betala inkomstskatt på kapitalavkastningen. Av bland annat praktiska skäl betalar försäkringsbolaget denna skatt för försäkringstagarens räkning.

Sparandet i livförsäkring uppkommer genom att livförsäkringsbelopp ofta utbetalas vid en viss ålder (livsfall) utan att någon egentlig försäkringshändelse (dödsfall) inträffat. Därutöver uppkommer vid försäkringar utan sådana livsfallsbelopp ett mindre sparande om en under försäkringstiden konstant premie skall täcka en stigande risk eller om premien betalas på en gång vid försäkringens tecknande.

Sjukförsäkring medför i allmänhet inte något sparande av här angivet slag. De försäkringstekniska skulderna utgörs till den övervägande delen av sådana avsättningar som motsvarar det beräknade värdet av framtida utbetalningar för redan inträffade försäkringsfall.

Konsolidering i försäkringsrörelse åstadkommes genom uppkomna överskott i rörelsen. Så länge dessa uppsamlade överskott inte uppgår till en betryggande nivå är verksamheten otillfredsställande konsoliderad. Detta gäller särskilt i nystartad och i snabbt växande försäkringsrörelse.

Konsolideringsbehovet är som AMF-sjukförsäkring framhåller i sin hemställan förhållandevis större i sjukförsäkring än i livförsäkring. Vid räntebeskattnings av sjukförsäkringsrörelse som bedrivs av livförsäkringsanstalt är det angeläget att spärregeln — för att förhindra beskattning av otillräckligt konsoliderad rörelse — anpassas till det större konsolideringsbehov, som utmärker sjukförsäkringsrörelse.